

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

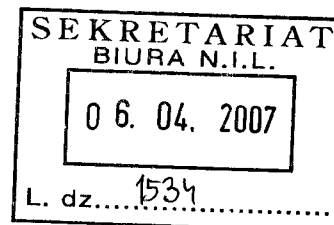
UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/54/2007

OPINIE O OPIECE ZDROWOTNEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

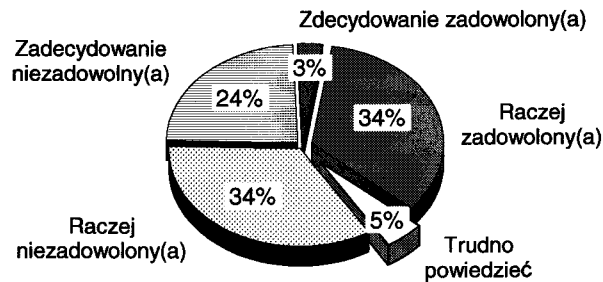
WARSZAWA, MARZEC 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

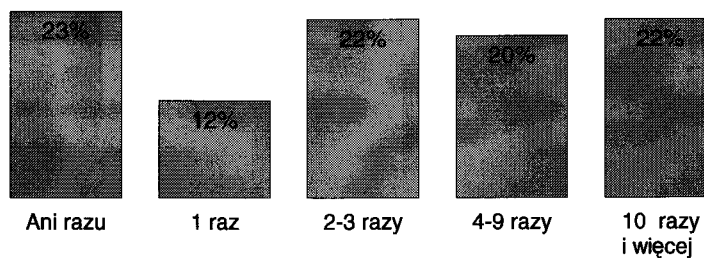

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

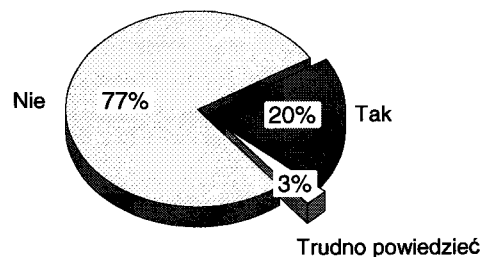
CZY, OGÓLNIIE RZECZ BIORĄC, JEST PAN(I) ZADOWOLONY(A) CZY TEŻ NIEZADOWOLONY(A) Z TEGO, JAK OBECNIE W NASZYM KRAJU FUNKCJONUJE OPIEKA ZDROWOTNA?

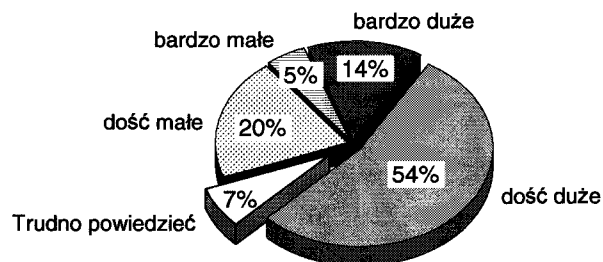
ILE RAZY W CIĄGU CAŁEGO UBIEGŁEGO ROKU BYŁ(A) PAN(I) U LEKARZA ALBO LEKARZ BYŁ U PANA(I) Z WIZYTĄ?

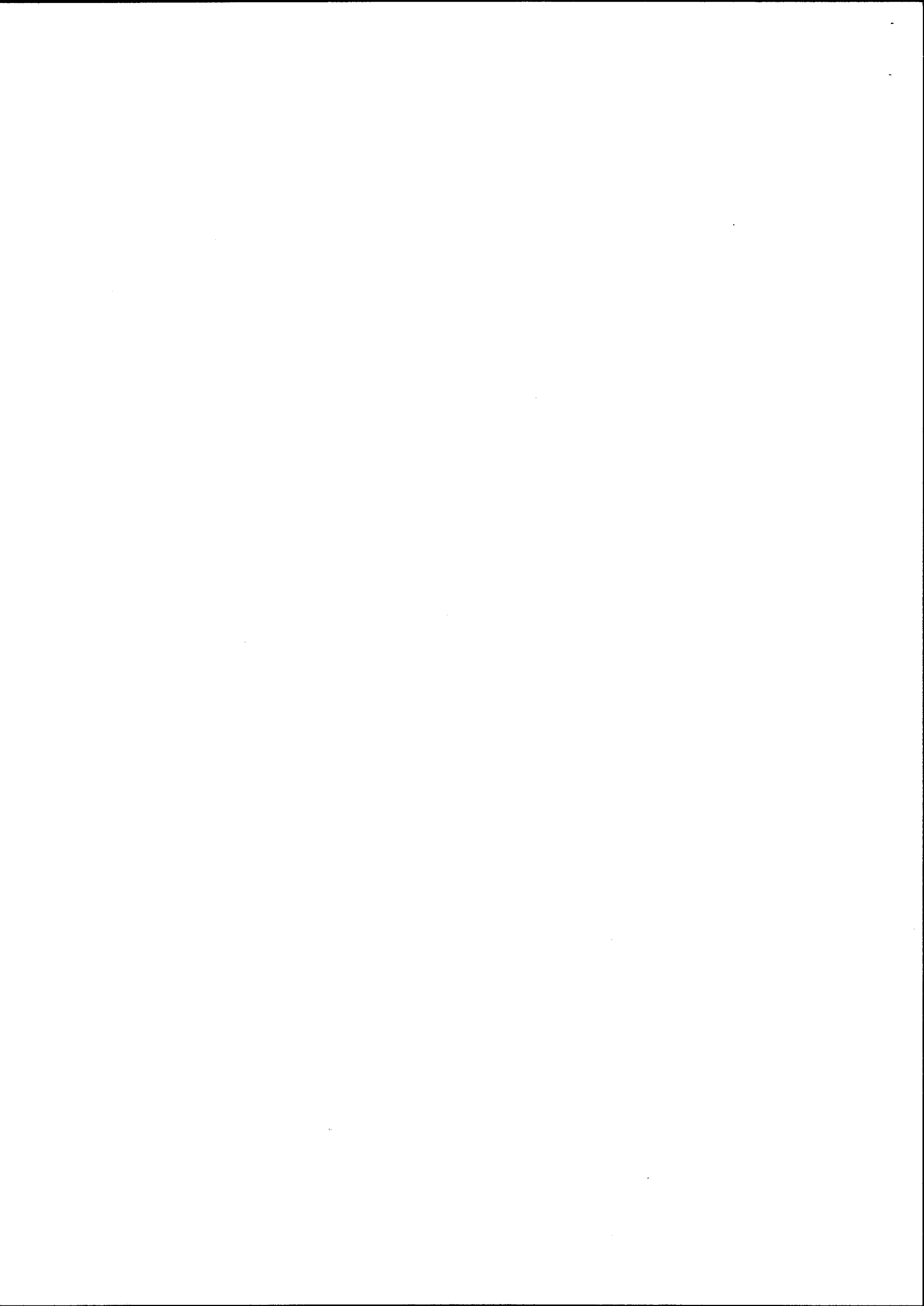

CZY KORZYSTAJĄC W CIĄGU CAŁEGO UBIEGŁEGO ROKU ZE SŁUŻBY ZDROWIA W RAMACH UBEZPIECZENIA (NFZ) MIAŁ(A) PAN(I) JAKIEŚ TRUDNOŚCI LUB KŁOPOTY W UZYSKANIU PORADY I POMOCY LEKARSKIEJ ALBO INNYCH ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH?

CZY, OGÓLNIIE RZECZ BIORĄC, MA PAN(I) ZAUFANIE DO LEKARZY, KTÓRYCH PORADY PAN(I) ZASIĘGA LUB U KTÓRYCH SIĘ PAN(I) LECZY? CZY MA PAN(I) DO NICH ZAUFANIE:

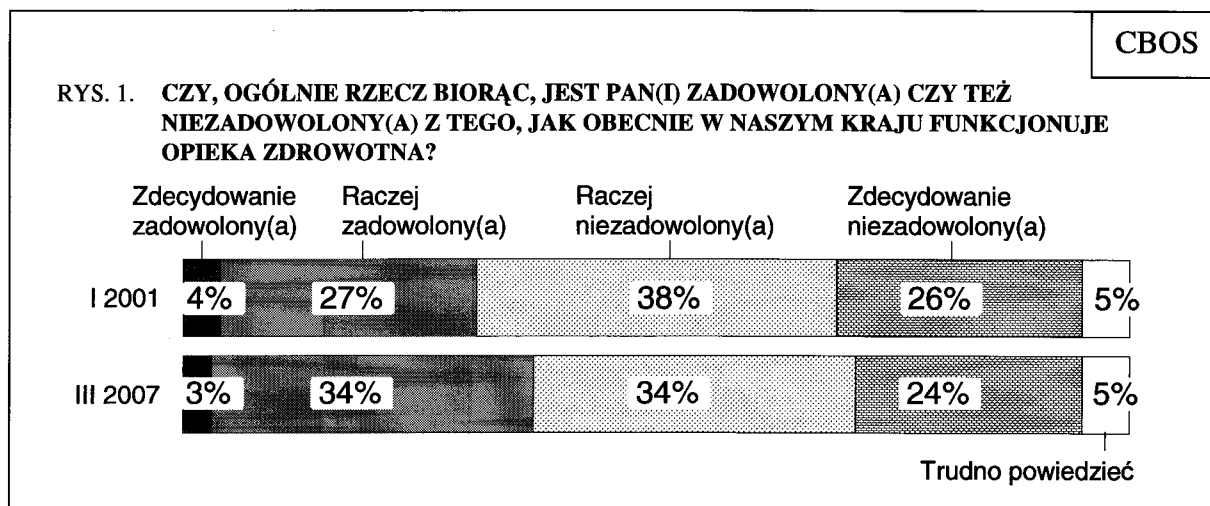
W ostatnich miesiącach powróciły dyskusje na temat kondycji służby zdrowia. Wydarzenia takie, jak zajęcie przez komornika przychodów jednego ze szpitali we Wrocławiu na poczet niespłaconych długów, powtarzające się spory szpitali z NFZ, aresztowanie znanego warszawskiego kardiochirurga pod zarzutem korupcji oraz zabójstwa pacjenta, a wcześniej jeszcze groźne dla życia pomyłki przy pakowaniu leków, choć niepowiązane ze sobą bezpośrednio, sprawiły, że problem zmian w systemie opieki zdrowotnej stał się znów aktualny.

Od wielu lat zajmujemy się monitorowaniem tego, co Polacy sądzą o opiece medycznej w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, jak postrzegają zmieniające się systemy ochrony zdrowia, a przede wszystkim funkcjonowanie służby zdrowia w odniesieniu do własnych doświadczeń. W marcu podjęliśmy ten temat po raz kolejny¹.

OGÓLNA OCENA STANU OPIEKI ZDROWOTNEJ

Ponad połowa Polaków (58%) jest niezadowolona z tego, jak obecnie funkcjonuje w naszym kraju opieka zdrowotna. W porównaniu z rokiem 2001, kiedy niezadowoleni stanowili niemal dwie trzecie ogółu badanych (64%), ich liczba wyraźnie się zmniejszyła. Zadowolenie z funkcjonowania opieki zdrowotnej wyraża obecnie 37% ankietowanych (wzrost z 31%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (202) zrealizowano w dniach 2–5 marca 2007 roku na liczącej 931 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Zadowolenie z opieki zdrowotnej częściej niż inni deklarują kobiety, badani najstarsi, mieszkający na wsi, respondenci osiągający najniższe dochody i źle oceniający swoją sytuację materialną (co warto jest uwagi, gdyż zazwyczaj osoby te są nastawione do rzeczywistości bardziej sceptycznie niż inni). Niezadowolenie z funkcjonowania opieki zdrowotnej wyraźnie rośnie wraz z poziomem wykształcenia badanych. W grupach społeczno-zawodowych najmniej usatysfakcjonowani z opieki zdrowotnej są przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (zadowolenie wyraża tylko 20% z nich), najbardziej zaś renciści (56%), a trzeba zaznaczyć, że jest to grupa, która najczęściej korzysta z usług medycznych (patrz tabele aneksowe).

Osoby biorące udział w badaniu poprosiliśmy również o ocenę systemu ochrony zdrowia. Uzyskane wyniki dokładnie odpowiadają tym z pytania o funkcjonowanie opieki zdrowotnej. Ponad połowa badanych (59%) uważa, że obecny system jest zły, przy czym jedna czwarta ocenia, że zdecydowanie zły i wymaga zasadniczych zmian. Jedna trzecia respondentów (34%) uznaje obecny system ochrony zdrowia za dobry, w tym tylko nieliczni (2%) są zdania, że nie trzeba w nim nic ulepszać.

Tabela 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecny system ochrony zdrowia w Polsce? Czy uważa Pan(i), że jest on:	Wskazania respondentów według terminów badań				
	VI 1994	IV 1995	III 1996	VIII 1996	III 2007
	w procentach				
- zdecydowanie dobry i nie wymaga zmian	2	1	1	1	2
- raczej dobry	20	18	14	13	32
- raczej zły	33	32	32	30	34
- zdecydowanie zły i potrzebne są zasadnicze zmiany	44	47	52	55	25
Trudno powiedzieć	1	2	1	1	7

Odpowiedzi na tak postawione pytanie mogliśmy porównać z danymi z połowy lat dziewięćdziesiątych, a więc sprzed reformy. W latach 1994–1996 zwiększała się liczba osób zdecydowanie źle oceniających system ochrony zdrowia – w drugiej połowie 1996 roku sądziło tak 55% ankietowanych (obecnie 25%), a kolejne 30% uznawało ówczesny system za „raczej zły”. Zadowolenie z jego funkcjonowania deklarowało wtedy tylko 14% badanych (obecnie 34%). Wyraźnie widać, że od tamtego czasu oceny zdecydowanie się poprawiły.

OCHRONA ZDROWIA NA TLE INNYCH DZIEDZIN

Badanych poprosiliśmy również o oceny funkcjonowania innych obszarów życia społecznego, w których w 1999 roku zapoczątkowane zostały przez rząd AWS-UW cztery wielkie reformy: terytorialna (podział administracyjny kraju), reforma systemu emerytalnego, służby zdrowia i szkolnictwa. Obecnie służba zdrowia najczęściej z nich wszystkich budzi niezadowolenie (58%). Ponad połowa Polaków (52%) jest również niezadowolona z systemu ubezpieczeń emerytalnych, podczas gdy tylko 23% deklaruje zadowolenie, a 25% nie potrafi zająć określonego stanowiska. Z kolei szkolnictwo oraz władze samorządowe pozytywnie ocenia co najmniej połowa badanych, choć znaczące liczebnie grupy (po około 20%) nie mają wyrobionego zdania na ich temat. Należy pamiętać, że opieka zdrowotna najbardziej bezpośrednio ze wszystkich tych dziedzin dotyczy prawie każdego mieszkańca Polski. W tym przypadku odsetek wskazań „trudno powiedzieć” jest niewielki.

Tabela 2

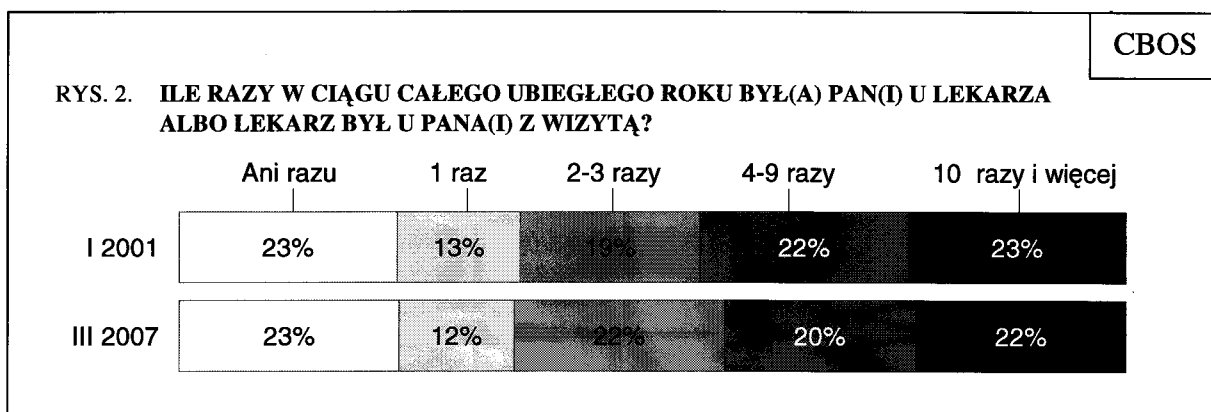
Czy, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan(i) zadowolony(a) czy też niezadowolony(a) z tego, jak obecnie w naszym kraju funkcjonuje(a):	Zadowolony(a)		Niezadowolony(a)		Trudno powiedzieć	
	I 2001	III 2007	I 2001	III 2007	I 2001	III 2007
	w procentach					
- opieka zdrowotna	30	37	65	58	5	5
- władze samorządowe (gminne, powiatowe)	33	50	45	31	22	19
- szkolnictwo	34	54	41	23	25	23
- system ubezpieczeń emerytalnych	26	23	38	52	36	25

W porównaniu z pomiarem sprzed sześciu lat stosunkowo najmniej zmieniły się opinie na temat opieki zdrowotnej. O 7 punktów wzrósł odsetek osób zadowolonych z jej funkcjonowania i o tyle samo zmalał odsetek niezadowolonych. Znacznie wyraźniej zmniejszyło się niezadowolenie z działania władz samorządowych i szkolnictwa (odpowiednio o 14 i 18 punktów), przybyło zaś respondentów dobrze oceniających obie te

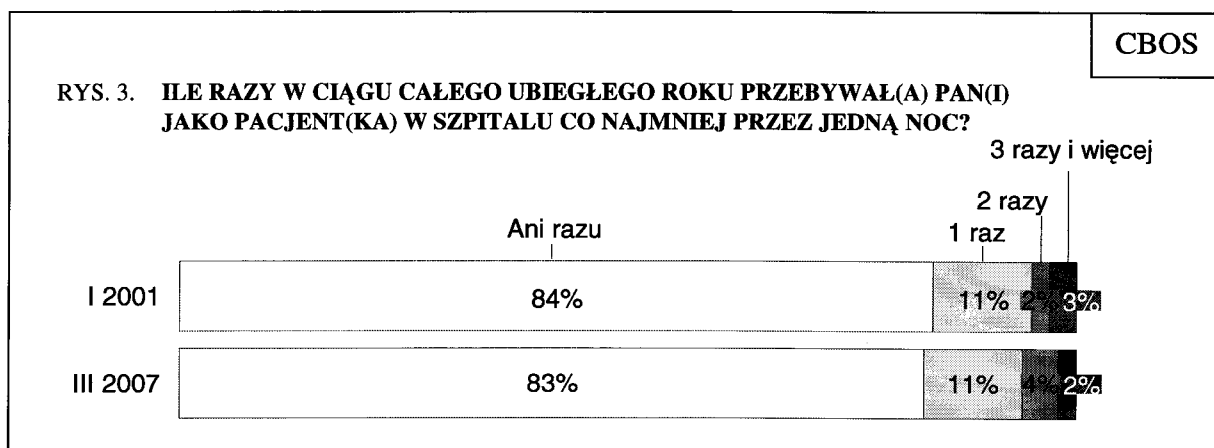
sfery (odpowiednio o 17 i 20 punktów). Spadek zadowolenia (o 3 punkty) i wyraźny wzrost niezadowolenia (o 14 punktów) odnotowaliśmy jedynie w stosunku do funkcjonowania systemu ubezpieczeń emerytalnych.

KORZYSTANIE Z OPIEKI MEDYCZNEJ

W ciągu ubiegłego roku 23% respondentów ani razu nie skorzystało z porady lekarskiej. W tym czasie prawie tyle samo (22%) odwiedziło lekarza lub zamówiło wizytę do domu co najmniej dziesięć razy. Porównywalne liczebnie grupy zasięgały porady u lekarza dwa lub trzy razy (22%) albo od czterech do dziewięciu razy (20%). Jedna wizyta lekarska w ciągu ostatniego roku to doświadczenie 12% ankietowanych.

Co szósty respondent (17%) przebywał w ciągu ostatniego roku co najmniej przez jedną noc w szpitalu jako pacjent, przy czym dla większości z nich (11% ogółu) były to doświadczenia jednorazowe. W ciągu sześciu lat, jakie minęły od ostatniego pomiaru, częstość wizyt lekarskich i pobytów w szpitalu nie zmieniła się znacząco.

Kobiety zdecydowanie częściej niż mężczyźni korzystają z opieki medycznej. Respondenci chodzą do lekarza przeciętnie tym częściej, im większa jest miejscowość, w której mieszkają. Co najmniej połowa najstarszych badanych, a także rencistów była z wizytą u lekarza lub zamówiła jego wizytę do domu przynajmniej dziesięć razy w ciągu minionego roku (patrz tabele aneksowe).

Co piąta osoba korzystająca w ostatnim roku ze służby zdrowia w ramach ubezpieczenia przyznaje, że miała trudności lub kłopoty w uzyskaniu porady i pomocy lekarskiej albo innych świadczeń medycznych. Ponad trzy czwarte ankietowanych mających styczność ze służbą zdrowia (77%) nie doświadczyło żadnych trudności w tym zakresie.

Tabela 3

Czy korzystając w tym okresie (w ciągu całego ubiegłego roku*) ze służby zdrowia w ramach ubezpieczenia (NFZ) miał(a) Pan(i) jakieś trudności lub kłopoty w uzyskaniu porady i pomocy lekarskiej albo innych świadczeń medycznych?	Odpowiedzi osób, które korzystały ze służby zdrowia w ramach ubezpieczenia			
	XI 2003 (N= 956)	IX 2004 (N=789)	XI 2005 (N=833)	III 2007 (N=796)
	w procentach			
Tak	16	14	19	20
Nie	82	85	81	77
Trudno powiedzieć	2	1	1	3

* W latach 2003–2005 pytaliśmy o ostatnie półrocze

W ostatnich latach liczebność osób, które miały trudności w dostępie do usług medycznych, wahała się w niewielkim stopniu. Od ostatniego pomiaru (z 2005 roku) pozostała jednak prawie niezmieniona, szczególnie jeśli wziąć pod uwagę, że – inaczej niż w poprzednich latach – pytanie dotyczyło dłuższego okresu (w latach 2003–2005 pytaliśmy o ostatnie półrocze).

Największe znaczenie dla opinii na ten temat ma miejsce zamieszkania i poziom wykształcenia ankietowanych. Deklarowanie kłopotów w uzyskaniu porady lekarskiej albo innych świadczeń medycznych jest dwukrotnie częstsze wśród badanych z wyższym wykształceniem (25%) niż tych, którzy mają wykształcenie podstawowe (12%), i ponad dwukrotnie częstsze wśród mieszkańców wielkich miast (37%) niż ludności wsi (15%) – patrz tabele aneksowe.